

Ottende Aargang.

Nº. 51.

Torsdag d. 13 Marts
1834.

Udgiven af A. P. Liunge.

Trykt i det Poppiske Officin.

Dette Blad forsendes, ifølge Kongelig allernaadigst Tilladelse, med Posten, saavel i Danmark, som i Hertugdömerne.

En Skrivelse fra Rom *).

Thorvaldsen.

September 1833.

Det er en ulige høiere Nydelse, at beundre den bildende Kunsts Mesterværker der, hvor de ere frembragte og hvor de ere hjemme, end der, hvor de med megen Omstændelighed blive opdyngede, som erotiske Sjældenheder, og hvor den behagelige Beskuelse af samme alt iforveien bliver forbittret ved en paatvungen Forstmag. Dette synes mig især at gælde om Billedhuggerkunstens Værker. Grækenland, den gamle Kunsts Bugge og Skole, der ogsaa i Billedhuggerarbeider har vundet Palmen, som man kan see af de hidtil endnu uovertrusne og uopnæade Levninger af Ruiner, har kun lidet meer af sine Kunstsfaete at opvise. Disse vandrede alt tidlig over til Italien, omendføndt det først i Middelalderen var Italinerne forbeholdt, at fremtræde gjenopvækende og selvstændigt i Billedhuggerkunsten, der dengang alt var gaaet tabt. De gamle Romere havde vel Sands for sjonne Statuer, men intet Held i at danne dem. Alle Romernes Billedhuggere varer Grækere, og, føndt Romerne rovede alle græske Statuer og dermed udsmykede deres Forum og Capitol, kunde de dog aldrig selv bringe det til noget Stort. Antinous, en af de bedste Billedstotter fra Hadrians Tid, er af en græske Kunstner.

I det 11te Jahrhundre træffe vi først i Italien en mærkværdig Billedhugger, Buono, og i det tolvtte Bonano fra Pisa. Donatello, født 1383, frembragte for sin

Tid sjonne Værker. Af Lorenzo Ghiberti, som døde i Midten af det femtende Jahrhundre, har Florenz meget Mærkværdigt at opvise. Ogsaa i Tyskland levede alt dengang gode Kunstnere, hvis Flid og Opfindelsesevne visste sig i Zirater og Figurer paa Maadhus, Kirker og Brønde, men deres Navne ere tabte. Dog nævner man Bischler som Skaberen af Apostlene i Nürnberg, af hvilke Thorvaldsen har taget enkelte Motiver til sine idealiske Apostler i Fruekirke i København. Michel Angelo var den store Kunstner i Italien, som igjen bragte Billedhuggerkunsten videre. Bandinelli kappedes med ham. Benvenuto Cellini hævede sig fra Guldsmed til udmærket Billedhugger, og man beundrer endnu hans Perseus i Logen i Florenz. Med Bernini gik den nyere italienske Kunst over til det Overdrevne og Maniereerte, endføndt denne Mand besad stort Talent. Fra ham skrive sig de zitlige og uziitlige Overdrivelser i Legemets Dannelse og Kaalblade-Drapperierne.

I den nyeste Tid have i Sørdeleshed Canova, Thorvaldsen, Dannacker i Stuttgart, Rauch og Christian Friederich Tieck i Berlin udmærket sig. Fra disse Kunstnere udgik en ødel Skole, og Billedhuggerkunsten vaagnede og hævede sig paany. Begge de første have fort Kunsten tilbage til dens fuldkomne Værdigheds Standpunkt. De vendte ved græske Studier tilbage til det Sande og Sjonne, men deres Genie yttrede sig i en Retning, der var den historiske modsat. Canova, der staar Bernini nærmest, arbejdede sig fra det Maniereerte og Affeerte igjennem til det Smagfulde og Yndige; han forstod at oplive den kolde Steen med Gratier, og, hvis jeg ikke feiler, havde Begeistrin-

*) Af "Wiener Zeitschrift", Januar 1834.

gen for det Store dybere Rod i hans Sjæl, end Skaberen til det Gratiøse, endskjont den sidste Egenskab paafaldende fremtreder i hans Verker. Thorvaldsen gik derimod udelukkende tilbage til det Skønne og Høje. Man har sagt, at den nyere Billedhuggerkunst er malerisk, og at selv Thorvaldsen derfor viser sig først i sine Basreliefs. Men derover maa man ikke forundre sig, thi dette er en Folge af Tiden. De græske Kunstnere have udvort Fremstillingen af den reent menneskelige Legemsfjønhed; det Høieste, som de Nyere heri opnaae, er en ved Efterligning af de Gamle frembragt Lighed. Men hinnaive Idealitet, som blomstrede i Athens bedste Periode, er ikke mere forhaanden. Mythologien begeistrer ikke mere i den Grad, som da den var Landets Religion. Selv de bedste Statuer af Thorvaldsen torde, uagtet deres store Skjønheder, dog mangle Noget af det, som findes i de græske Mester værker. En vis Undighed og et vist Liv er ikke ganske saaledes udbredt over dem, som over hine. Og dog er Thorvaldsen med sin næsten strenge Alvor langt mere Grafer, end Canova med sin fast til Koketterie grændsende Uppighed. I Basrelieffet er Thorvaldsen uden tvivl meest genial, og i hans Jesus og hans Apostle i Frue Kirke i København, er han ikke blot stor og skjøn, men ogsaa from, naiv og rørende. Hans egen Religion har her begeistret hans Hjerte.

Ridder Albert Thorvaldsen, født i København i Aaret 1772, lever nu allerede paa tredive Aar i Rom, hvor han siden 1826 er President i det romerske Academie for de skjønne Kunster i St. Lucas. Blandt de Behageligheder, det moderne Rom frembyder, staar den Behagelighed overst, at man let træffer sammen og kommer i Bekjendskab med de der levende Kunstnere. Aldrig udslettes det levende Indtryk af min Sjæl, som det første Syn af Thorvaldsen gjorde paa mig. Med Utalmodighed ventede jeg paa den Time, da jeg skulde introduceres hos ham. Med bankende Hjerte betrædte jeg den Sal, hvori jeg blandt andre Kunstnere ogsaa skulde finde Thorvaldsen. Forskende gled mit Blik om i Kredsen og dvælede snart paa en Mand, ved Synet af hvem den glade Ahnelse greb mig, at det maatte være Thorvaldsen. Jeg havde ikke taget feil. Han traadte strax derpaa selv mig imøde og rakte mig sin Kunstnerhaand.

Thorvaldsen er af Middelstorrelse, med stærke Skuldre og en kraftfuld Legemsbygning; hans noget fremad bøede Hoved er tøt besat med lange, graalighvide Haar, som naae til Skuldrene. Udtrykket i hans Ansigt er alvorligt, men venligt. Hans Træk bevare tro en tidligere skjønnere Ansigtsdannelse. Den høje Pande, den blidt bøede,

noget spidse Næse, den af et yndigt Smil omgive Mund, det gjennemtrængende, sjælfulde Blik forene sig harmonisk paa hans Ansigt til et usorglæmmeligt Heelt. Hans Stemme er dyb og ikke synderlig stærk, hans tydiske Sprog reent og fejlsrit, med den Nordthyders Accent. Enhver Fremmed er ham velkommen, og den Tydiske rækker han sin Haand. Jeg saae ham først i Selskab med flere tydiske og danske Kunstnere. Underholdningen bevægede sig levende, Gjenstanden for Samtalen var Kunst. Thorvaldsen taler ikke meget, ikke i lange Sætninger, men han taler meget godt. Hans Dom er rigtig, afgjørende. Der er intet Kunstnærliggende i Rom — og der skulde sandelig intet være i Europa — hvorom Thorvaldsen ikke har en afgjørende Stemme. Hans Smag er erkjendt for et Monstret, hans Folelse for sand, hans Blik undgaaer Intet. Ænderlig gjennemtrængt af de Gamles Simpelhed, har han dybt studeret Naturen og derhos ikke forsømt nogen Green af Kunsten. Han er ogsaa Drakelet for de i Rom levende Kunstnere, navnligen for de tydiske. Ethvert færdigt Arbeide undergaar, for det træder ud i Verden, Thorvaldsens Dom. Hans Bemærkninger agtes der stregt paa. Men enhver Kunstner tor ogsaa vise sig for ham, som han er; han har aldrig noget Ubilligt at befrygte. Han veed, at hans Dom kunde tilintetgjøre mangen ung Kunstners gode Navn, og derfor dommer han aldrig haardt og ugunstigt. Er han alene med Kunstneren, saa meddeler han denne uforbeholden sine Bemærkninger; ere Vidner tilstede, saa taler han lidet, roser ved Arbeidet Alt, hvad der kan roses derved, og gjor blot hist og her Antydninger med Fingeren, men som godt forstaaes af Kunstneren. Han selv er Malernes Mæcen; i hans Bolig findes et Udvælg af gode Malerier, især af yngre Kunstnere, som han gjerne kjøber, og som man ogsaa meget gjerne overlader ham. Vi ville komme tilbage dertil.

(Sluttes i næste No.)

Nyheds-Post.

København den 13de Marts 1834. — Tirsdags reiste H. R. H. Prinds Frederik Carl Christian, med Suite, herfra Staden til Jægerspris.

— Fra Natten imellem Løverdag og Søndag (d. 8de og 9de dennes) til Natten imellem Mandag og Tirsdag (d. 10de og 11te) rasede her en orkanmæssig Storm af Nordvest, der i Mandags naaede en saadan Heftighed, at i Omegnen af Staden (saaledes i Frederiksberg Have o. fl. St.) store Træer oprykkes med Rod, og i selve Staden flere Steder vinduesrunderne sprang og Skorstene og hele Tag af Tagstene nedblæstes.